

Quicksan
Wet natuurbescherming

**Zadelmakerij 6
te Winsum**

projectnummer

221647

TITELBLAD

RAPPORT			
Type onderzoek	Quickscan Wet natuurbescherming		
Locatie onderzoek	Zadelmakerij 6 te Winsum		
Projectnummer	221647		
Auteur	P. Lange		
Controle en vrijgave	M.K. Pinxterhuis		
Versie rapport	Versienummer:	Datum:	Reden vervallen:
	1.0	11 april 2023	Vigerende versie
Paraaf vrijgave			

OPDRACHTGEVER	
Naam	Gemeente Het Hogeland
Contactpersoon	dhr. J. Boomsma
Adres	Postbus 26, 9980 AA UITHUIZEN

UITGEVOERD DOOR		
 info@ecoreest.nl www.ecoreest.nl		
Kantoor Zuidwolde Industrieweg 20 7921 JP Zuidwolde 0528 373 982	Kantoor Almere Landdrostdreef 124 1314 SK Almere 036 82 00 397	Kantoor Groningen Friesestraatweg 213 A-D 9743 AD Groningen 0596 633 355

Eco Reest Holding BV is gecertificeerd volgens "NEN-EN-ISO 9001:2015", voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen en gebouwen met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten op het gebied van bodemonderzoek en -sanering, ecologie, asbestinventarisaties en sloopbegeleiding.

Eco Reest BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Dit onderzoek en advies is tot stand gekomen onafhankelijk van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en is gemachtigd gebruik te maken van de ontheffingen en correspondentie met bevoegde gezagen van het Netwerk Groene Bureaus met betrekking tot Wet natuurbescherming.

DISCLAIMER

Dit rapport is het resultaat van een quickscan Wet natuurbescherming dat is uitgevoerd ter plaatse van Zadelmakerij 6 te Winsum, in opdracht van Gemeente Het Hogeland. Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is, de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken en het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt.

© 2023 Eco Reest BV.

Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren: Eco Reest 2023 Winsum_221647_Zadelmakerij 6_QS

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

1.	INLEIDING.....	4
1.1	Aanleiding en doel.....	4
1.2	Wettelijk kader.....	4
1.3	Projectgebied en voorgenomen ontwikkelingen	5
2.	INVENTARISATIE EN EFFECTBEOORDELING	10
2.1	Bronnenonderzoek.....	10
2.2	Veldinspectie.....	10
2.3	Toetsing	10
3.	EFFECTBEOORDELING GEBIEDSBESCHERMING	11
3.1	Natura 2000	11
3.2	Natuurnetwerk Nederland	13
3.3	Natuur buiten het NNN	13
4.	EFFECTBEOORDELING SOORTENBESCHERMING	15
4.1	Flora	15
4.2	Broedvogels	15
4.3	Vleermuizen	17
4.4	Grondgebonden zoogdieren	19
4.5	Overige soorten.....	19
4.6	Rode Lijst soorten.....	19
5.	CONCLUSIE EN ADVIES	21
5.1	Gebiedsbescherming	21
5.2	Soortenbescherming	21
5.3	Advies en vervolgstappen	21
5.4	Verantwoording	22
	GERAADPLEEGDE BRONNEN	24

BIJLAGEN

- 1 Overzicht vrijgestelde soorten provincie Groningen
- 2 Indicatieve lijst vogels met jaarrond beschermde nesten Ministerie van EZ.
- 3 Uittreksel NDFF
- 4 Uittreksel NDFF Rode Lijst

1. INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanleiding en het doel van het onderzoek en het wettelijk kader. Daarnaast wordt ingegaan op de huidige situatie van het projectgebied en de beoogde ontwikkeling.

1.1 Aanleiding en doel

Aanleiding tot het onderzoek is de voorgenomen sloop van het schoolgebouw OBS Tiggeldobbe ter plaatse van Zadelmakerij 6 te Winsum (Groningen).

Omdat de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben op beschermde natuurwaarden, is het voornemen getoetst aan de natuurwet- en regelgeving. Het doel van de quickscan Wet natuurbescherming is inzicht verkrijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden als gevolg van het project. Indien negatieve effecten niet zijn te voorkomen, wordt geadviseerd omtrent de vervolgstappen.

1.2 Wettelijk kader

Voor de bescherming van natuurwaarden is de Wet natuurbescherming (Wnb) van toepassing. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en houtopstanden. De volledige wetstekst is hier te vinden: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-07-01>. Daarnaast is, in het kader van gebiedsbescherming, ook het Natuurnetwerk Nederland (NNN) relevant.

Aangezien voor voorliggend project geen bomen worden gekapt, is het aspect beschermde houtopstanden niet relevant. De quickscan gaat uitsluitend in op de onderdelen gebiedsbescherming (Natura 2000 en NNN) en soortenbescherming.

Natura 2000

Hoofdstuk 2 van de Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden. Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor bescherming van habitattypen, habitats van soorten en leefgebieden van Habitatrichtlijnsoorten en vogels.

Vooraf is verplicht te beoordelen of projecten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben. Als uit de beoordeling (voortoets) blijkt dat geen effecten optreden dan is een vergunning voor een project of handeling niet nodig. Zijn (significante) effecten niet uit te sluiten dan is een nadere beoordeling en/of een vergunning nodig.

Natuurnetwerk Nederland

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en uitgewerkt in provinciale verordeningen. Provincies wijzen gebieden aan die het NNN vormen. Via de provinciale verordeningen worden, in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden-, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen.

Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet is toegestaan. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

Soortenbescherming

In hoofdstuk 3 van de Wnb is het onderdeel soortenbescherming opgenomen. De beschermingsregimes ten aanzien van beschermde soorten zijn te onderscheiden in Vogelrichtlijnsoorten (art. 3.1 – 3.4), Habitatrichtlijnsoorten (art 3.5 – 3.9) en nationaal beschermde soorten (art 3.10 – 3.11). Daarnaast is in de Wnb een zorgplichtartikel (1.11) opgenomen ter bescherming van alle in het wild levende flora en fauna.

De Wnb gaat uit van het ‘nee, tenzij’-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling. De provincie Groningen is bevoegd gezag voor het uitvoeren van de Wet natuurbescherming en heeft voor de implementatie een verordening opgesteld met daarin onder andere een lijst met de vrijgestelde soorten (zie bijlage 1).

Rode lijst soorten

Met de ingang van de te verwachten Omgevingswet (verwachte ingangsdatum 1 januari 2024) dient aandacht besteed te worden aan activiteiten met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten. Deze regels gaan gelden in artikel 11.27 (specifieke zorgplicht soorten). Hierbij dient voorafgaand van de activiteit nagegaan te worden of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van rode lijst soorten, genoemd in bijlage IX of in rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19.

1.3 Projectgebied en voorgenomen ontwikkelingen

Huidige situatie projectgebied

Het projectgebied ligt aan de Zadelmakerij 6 te Winsum (Groningen) (figuur 1.1). Het betreft het schoolgebouw van OBS Tiggeldobbe.

Het gebouw bestaat uit een U-vorm met een losstaand bijgebouw aan de noordelijke zijde. Het hoofdgebouw heeft één bouwlaag met variërende hoogte. De gevels zijn hoofdzakelijk opgetrokken uit bakstenen met een spouw en veelal grote ramen. Het gebouw heeft een plat, bitumen dak. De gevels van het noordwestelijke stuk van het hoofdgebouw betreffen kunststof en houten panelen. De gevels zijn aan de bovenkant afgewerkt met houten boeiboorden. Het bijgebouw heeft gevels bestaande uit kunststof en houten panelen van één bouwlaag en heeft een plat, bitumen dak.

Het gebouw wordt omringd door een verhard schoolplein met enkele speeltoestellen, zoals een pingpongtafel, zandbak en lage voetbalkooi. Aan de oostelijke zijde wordt het gebouw begrensd door een grasveld. Aan de zuidelijke zijde bevinden zich fietsenrekken en enkele moestuinbakken. Direct ten noorden van het projectgebied loopt een kanaal.

De omgeving van het projectgebied bestaat uit een woonwijk waar veelvuldig groen aanwezig is in de vorm van parken, plantsoenen en groenstroken. De bebouwde kom van Winsum wordt begrensd door agrarische percelen.

Figuur 1.2 tot en met 1.8 geven een impressie van het projectgebied.

Figuur 1.1 Projectgebied (rood omlijnd) (bron achtergrondkaart: OpenStreetMaps).

Figuur 1.2 Het schoolgebouw heeft hoofdzakelijk bakstenen gevels met variërende bouwhoogte.

Figuur 1.3 De gevels bevatten veelal grote ramen.

Figuur 1.4 Het noordwestelijke blok heeft kunststof panelen in plaats van bakstenen gevels.

Figuur 1.5 Het bijgebouw bestaat uit kunststof en houten gevels.

Figuur 1.6 Aan de zuidelijke zijde van het gebouw bevinden zich fietsenrekken en enkele moestuinbakken.

Figuur 1.7 Op het verharde schoolplein zijn enkele speeltoestellen aanwezig, zoals een zandbak.

Figuur 1.8 Direct ten noorden van het projectgebied bevindt zich een kanaal.

Voorgenomen ontwikkelingen

De opdrachtgever is voornemens om de bebouwing te slopen. Vooralsnog is onbekend of het projectgebied daarna verkocht of herontwikkeld wordt. De voorgenomen start van de werkzaamheden is vooralsnog onbekend.

2. INVENTARISATIE EN EFFECTBEOORDELING

Het onderzoek heeft bestaan uit het raadplegen van beschikbare bestaande bronnen aangevuld met een veldinspectie van het projectgebied.

2.1 Bronnenonderzoek

Voorafgaand aan het veldbezoek is gestart met een bureaustudie naar het voorkomen van beschermde flora en fauna ter plaatse van het projectgebied en de nabije omgeving. Dit bronnenonderzoek heeft bestaan uit het op 7 maart 2023 opvragen van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 2023) van de afgelopen vijf jaar. Hierin is een overzicht opgevraagd van de ontheffingsplichtige soorten in de Wet natuurbescherming binnen een straal van 500 meter rond het projectgebied. Zie voor het volledige overzicht bijlage 3: Uittreksel NDFF. Bij het gebruik is rekening gehouden met de juridische houdbaarheid van de gegevens (3-5 jaar). Oudere waarnemingen kunnen worden gebruikt om de ecologische potenties in te schatten. Verder is gebruik gemaakt van bestaande literatuurgegevens en verspreidingsatlassen (raxon.nl; verspreidingsatlas).

Uit het bronnenonderzoek komen de volgende relevante zoogdiersoorten naar voren: gewone dwergvleermuis, laatvlieger en steenmarter. Daarnaast zijn waarnemingen van diverse vogelsoorten met een jaarrond beschermde nest/rustplaats bekend, waaronder de gebouwgebonden huismus en gierzwaluw (zie bijlage 3).

Ten aanzien van gebiedsbescherming is aan de hand van (provinciale) kaartenviewers nagegaan of het projectgebied in/nabij beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en/of het NNN) ligt.

2.2 Veldinspectie

Het bezoek is erop gericht om te beoordelen of in het projectgebied en de directe omgeving potentiële leef- en groeiplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten aanwezig zijn. De waargenomen beschermde soorten zijn vastgelegd. Het projectgebied en de directe omgeving zijn onderzocht door een ecooloog van Eco Reest. Het veldbezoek vond overdag plaats op 9 maart 2023. Tijdens de inventarisatie waren de omstandigheden als volgt: droog, bewolkt, windkracht 2 Bft, temperatuur 4°C.

2.3 Toetsing

Voor het onderdeel gebiedsbescherming (H3) is ten aanzien van Natura 2000 een voortoets uitgevoerd, waarin is beoordeeld of (significant) negatieve effecten op de beschermde waarden (instandhoudingsdoelen) van Natura 2000-gebieden zijn te verwachten, en of er een diepgaandere beoordeling noodzakelijk is. Voor de regels ten aanzien van het NNN is bepaald of mogelijk sprake is van negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN en of vervolgonderzoek nodig is.

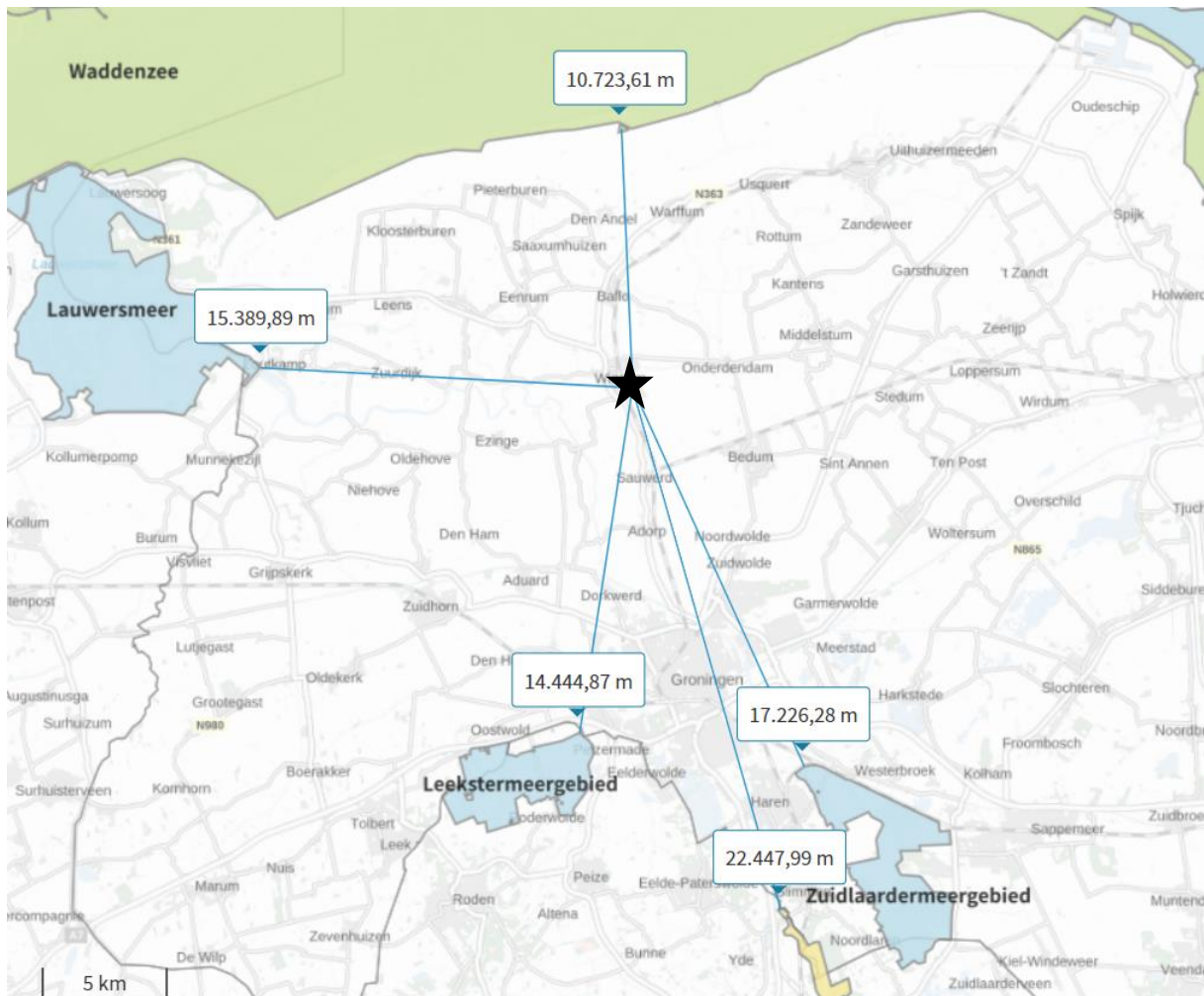
Voor het onderdeel soortenbescherming (H4) is op basis van het bronnenonderzoek en het veldbezoek beoordeeld welke beschermde soorten (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is op basis van het voornemen bepaald of en zo ja, welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten. Indien sprake is van negatieve effecten is advies gegeven over de te nemen vervolgstappen.

3. EFFECTBEOORDELING GEBIEDSBESCHERMING

3.1 Natura 2000

Ligging projectgebied t.o.v. Natura 2000-gebieden

Het projectgebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied. De Natura 2000-gebieden binnen een straal van 25 kilometer betreffen Waddenzee, Leekstermeergebied, Lauwersmeer, Zuidlaardermeergebied en Drentsche Aa-gebied, op respectievelijk 10,7, 14,4, 15,4, 17,2 en 22,4 kilometer afstand (zie figuur 3.1).

Figuur 3.1 Globale ligging plangebied (zwarte ster) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (blauw/groen) (Bron: RIVM, 2023 - AERIUS Calculator).

Mogelijke effecten

De effectenindicator (Broekmeyer et al. 2014, 2006), een tool om potentiële effecten op Natura 2000-gebieden van ontwikkelingen te identificeren, hanteert 28 categorieën van ontwikkelingen. Er is geen categorie die overeenkomt met de sloop van bebouwing. De meest overeenkomende categorie betreft 'woningbouw', zodoende is deze categorie aangehouden. Op basis van de effectenindicator kan de categorie 'woningbouw' in relatie tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden mogelijk leiden tot: oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verstoring (licht, geluid, optisch), trillingen en mechanische effecten. Als aanvulling hierop kan ook sprake zijn van verzuring/vermesting als gevolg van stikstofdepositie.

Effectbeoordeling

Aangezien het projectgebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied ligt, is er geen sprake van direct negatieve effecten zoals oppervlakteverlies, versnippering en mechanische effecten. De mogelijke effecten beperken zich zodoende tot externe werking.

Op basis van bekende verstoringsafstanden tot maximaal 1.500 meter (Vegte et al., 2014; Broekmeyer et al. 2014 en Krijgsveld et al., 2022) en de afstanden tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden (circa 10,7 kilometer), is geen sprake van (tijdelijke) verstoring op Natura 2000-gebieden.

Ook ontbreken ecologische relaties tussen het projectgebied en Natura 2000-gebieden. De aangewezen doelsoorten van de bovengenoemde Natura 2000-gebieden zijn gebonden aan specifieke biotopen (Min LNV, 2022). De doelsoorten (zoals nauwe korfslak, rivierprik, bruinvis, grijze zeehond, gevlekte witsnuitlibel, strandplevier, roerdomp, blauwborst of rietzanger) zijn voornamelijk gebonden aan open water, (riet)moerassen en open (heischrale)landschappen. Dergelijke biotopen zijn niet binnen en in de directe omgeving van het projectgebied aanwezig. Gezien de habitateisen van de doelsoorten en de terreinkenmerken van het projectgebied (binnen bebouwde kern en nabij verstoringsbronnen zoals bebouwing en wegen) worden de doelsoorten niet binnen en in de directe omgeving van het projectgebied verwacht. Er is zodoende geen sprake van (tijdelijke) verstoring op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

Eventuele trillingen hebben gezien het geringe trillingseffect van circa 50 meter (Gemeente Utrecht, 2003) geen effect op de verder gelegen Natura 2000-gebieden. De overige effecten verontreiniging en verdroging zijn gezien de uitvoeringswijze (wo. milieueisen machinerie) niet aan de orde.

Effecten stikstofdepositie

Door de voorgenomen ontwikkeling kan in de realisatie- en/of de gebruiksfase stikstofdepositie ontstaan. Emissie van stikstofoxiden ontstaat onder andere door verbranding van fossiele brandstoffen bij stook van cv-installaties, in het verkeer of door inzet van mobiele machines. Stikstofdepositie kan tot vele kilometers ver reiken en negatieve (verzurende/vermestende) effecten hebben op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

Toetsingskader

Voor elk Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor de te beschermen soorten en habitats. Natura 2000-gebieden zijn onder de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn aangewezen en de bescherming ervan is vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). De Wnb (art. 2.7) verplicht vooraf te beoordelen of plannen/projecten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden (significant) negatieve effecten kunnen hebben. Voor het stikstofaspect wordt het rekenmiddel AERIUS Calculator gebruikt om de te verwachten stikstofdepositie (NO_x en NH₃) te berekenen.

Vooralsnog is onbekend wat de invulling van het toekomstige gebruik wordt. Zodoende kan geen beoordeling over de toekomstige gebruiksfase worden gemaakt met betrekking tot stikstofdepositie.

De tijdelijke realisatiefase kan zorgen voor extra stikstofdepositie. Per 2 november 2022 heeft de Raad van State bepaald dat de bouwvrijstelling wordt ingetrokken (Rijksoverheid, 2022). Dat betekent dat er per 2 november 2022 geen vrijstelling meer geldt voor de tijdelijke realisatiefase. Het betreffende project bestaat uit de sloop van één gebouw. Het projectgebied bevindt zich niet binnen of op de grens van een Natura 2000-gebied, het dichtstbijzijnde gebied ligt op ruim tien kilometer afstand. De doorlooptijd en inzet van mobiele werktuigen is, gezien de voorgenomen werkzaamheden en de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, van dien omvang dat

significante stikstofdepositie ($> 0,00$ mol N/ha/jr) tijdens de realisatiefase uitgesloten wordt. Negatieve effecten op Natura 2000 gebieden met betrekking tot stikstof zijn zodoende uitgesloten. Door middel van het uitvoeren van een stikstofberekening met de AERIUS Calculator kan dit juridisch inzichtelijk gemaakt worden.

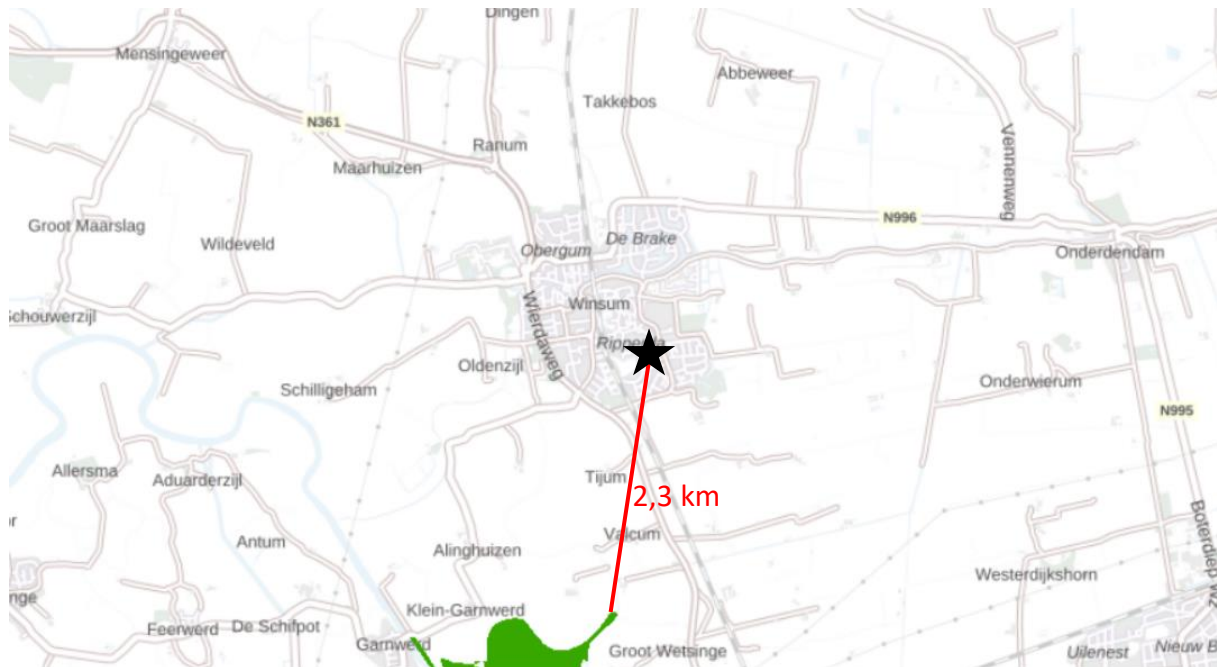
3.2 Natuurnetwerk Nederland

Ligging projectgebied t.o.v. het NNN

Op de kaart in figuur 3.2 is te zien dat het projectgebied niet binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa 2,3 kilometer afstand.

Effectbeoordeling

Voor realisatie van de sloopwerkzaamheden is geen wijziging van het bestemmingsplan nodig (zie ook 1.3). Er is zodoende geen sprake van een nieuwe planologische ontwikkeling. Een nadere beoordeling ten aanzien van het NNN is zodoende niet aan de orde.

Figuur 3.2 Ligging projectgebied (zwarte ster) ten opzichte van het NNN (groen) (Bron: Nationaal Georegister, 2023).

3.3 Natuur buiten het NNN

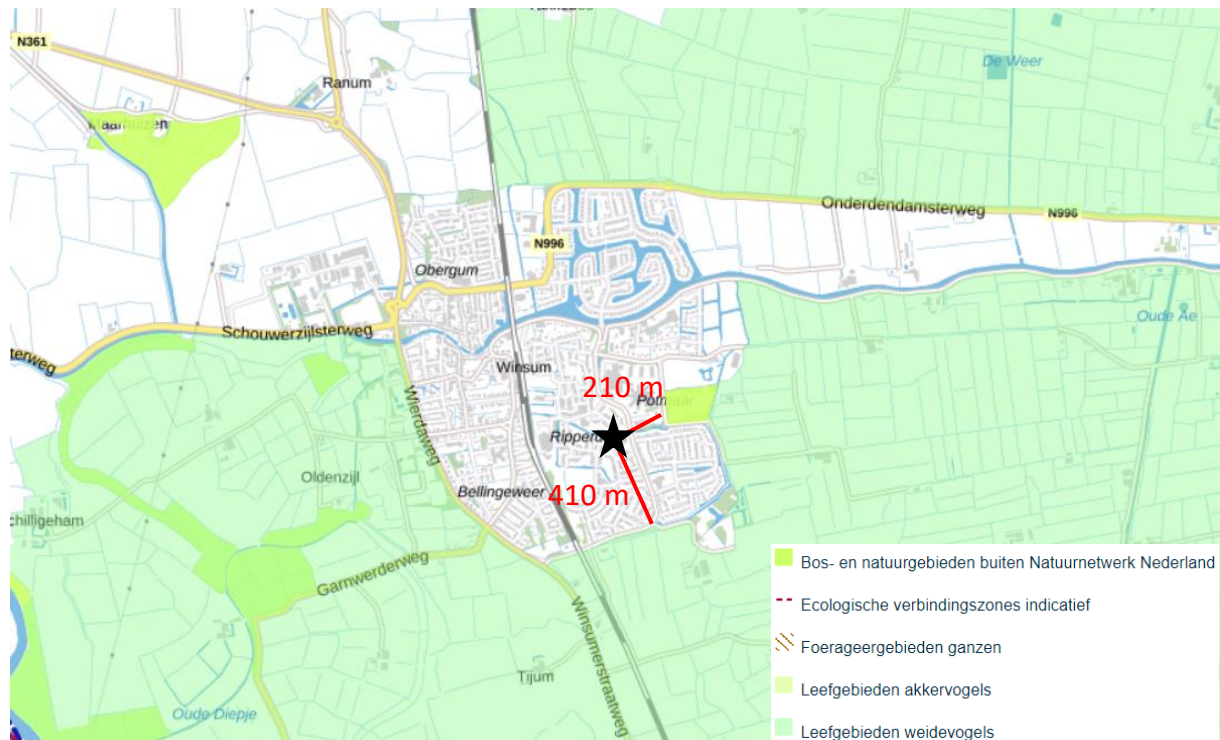
In het Gronings ruimtelijk beleid is naast bescherming van natuur binnen het NNN ook aandacht voor bescherming van natuur buiten het NNN, namelijk bos- en natuurgebieden buiten NNN, ecologische verbindingszones, leefgebied weidevogels, leefgebied akkervogels en ganzenfoerageergebied.

Bos- en natuurgebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland leveren een bijdrage aan de biodiversiteit op landelijk gebied. Via gemeentelijke bestemmingsplannen worden deze gebieden beschermd tegen ‘verrommeling’ en behouden voor veilig, recreatief medegebruik.

Ecologische verbindingszones zijn erop gericht om de populatiedynamiek te stimuleren door obstakelvrije passages te behouden over of langs infrastructurele werken zoals wegen of kanalen.

De leefgebieden voor weide- en akkervogels zijn gericht op het behouden van levenskrachtige populaties weide- en akkervogels en worden in samenwerking met agrarische collectieven beheerd. De ganzenfoerageergebieden zijn erop gericht foerageermogelijkheden voor trekkende ganzen in de winterperiode te behouden.

In figuur 3.3 is te zien dat het projectgebied niet binnen een aangewezen leefgebied ligt. Het dichtstbijzijnde deel ligt op circa 210 meter afstand. De voorgenen plannen hebben gezien de afstand, de ligging binnen bebouwde kom en de aard en omvang van de plannen geen effect op de aangewezen natuur. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Figuur 3.3 Ligging projectgebied (zwarte ster) ten opzichte van beschermde natuur (Bron: Provincie Groningen, 2022).

4. EFFECTBEOORDELING SOORTENBESCHERMING

4.1 Flora

De veldinspectie is uitgevoerd buiten het bloeiseizoen van vele soorten planten. Desondanks is er op basis van de terreinkenmerken en aangetroffen soorten een goed beeld verkregen van de potentie voor beschermde soorten. Gedurende de veldinspectie zijn geen beschermde soorten waargenomen.

Binnen het projectgebied is weinig begroeiing aanwezig. Er is een grasveld aanwezig en langs de rand van het projectgebied staan enkele bomen, zoals eik en grove den. Het grasveld bestaat uit Engels raaigras en wordt intensief gemaaid en betreden door de leerlingen (figuur 4.1). Op basis van de terreinkenmerken (veel bestrating, frequent maaibeheer, veel betreding) en bekende verspreidingsgegevens worden beschermde flora uitgesloten binnen het projectgebied. Vervolgstappen ten aanzien van flora zijn niet aan de orde.

Figuur 4.1 Binnen het projectgebied is een grasveld aanwezig bestaande uit Engels raaigras.

4.2 Broedvogels

De veldinspectie is uitgevoerd buiten het broedseizoen van vele vogels. Broedende vogels zijn daardoor niet of nauwelijks waar te nemen. Desondanks kan er op basis van de veldinspectie een goed beeld verkregen worden van geschiktheid voor vogelsoorten.

De provincie Groningen hanteert het beleid dat essentiële nesten niet weggenomen mogen worden. Als een vogel jaarlijks terugkeert naar hetzelfde nest, moet deze in staat blijven om zijn eerder verlaten nest weer te kunnen betrekken. Indien ecologisch wordt gemotiveerd dat een vogel in de directe omgeving geen andere nestgelegenheden heeft, wordt het nest beschouwd als essentieel en daarmee jaarrond beschermd. De provincie Groningen hanteert geen lijst van vogels met een

jaarrond beschermd nest, maar erkent de lijsten van andere bevoegde gezagen als hulpmiddel om de essentie van een nest aan te kunnen tonen. De lijst van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland is als leidraad genomen (RVO, 2022).

Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1-4)

In de omgeving van het projectgebied zijn diverse soorten met jaarrond beschermd nest bekend, zoals huismus en gierzwaluw (NDFF, 2023). Het gebouw binnen het projectgebied heeft een plat en laag bitumen dak zonder dakpannen. De dakranden zijn strak aangesloten op de gevels, er is geen ruimte aanwezig (figuur 4.2). De boeiboorden zijn gevuld met steenwol (figuur 4.3). Ook de dakrand van het bijgebouw sluit aan op de gevels en biedt geen geschikte openingen. Het hoofd- en bijgebouw bieden daarmee geen nestmogelijkheid voor soorten met jaarrond beschermde nesten zoals huismus of gierzwaluw.

Figuur 4.2 De dakrand sluit strak aan op de gevels, waardoor geen ruimte voor beschermde soorten aanwezig is.

Figuur 4.3 De boeiboorden zijn gevuld met steenwol.

Overige soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 5)

Soorten van categorie 5 zijn honkvaste broeders, maar doorgaans voldoende flexibel om elders een nest te bouwen. Indien sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen zijn nesten van categorie 5 ook jaarrond beschermd.

Op de oostelijke gevel van het hoofdgebouw is een vogelhuisje aanwezig, welke potentiële nestmogelijkheden voor categorie 5 soorten zoals koolmees of pimpelmees biedt (figuur 4.4). Overige soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 5) worden uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikte broedgelegenheid, onder andere in de vorm van bomen of openingen en nissen in de bebouwing. Voor in de omgeving bekende categorie 5 soorten zoals koolmees, ekster en spreeuw (NDFF, 2023) zijn bovendien in de omgeving van het projectgebied voldoende alternatieven aanwezig. Vervolgstappen ten aanzien van soorten met jaarrond beschermde nesten zijn niet aan de orde. Wel dient rekening gehouden te worden met een potentieel nest in het aanwezige vogelhuisje (zie hoofdstuk 5.3).

Figuur 4.4 Op de oostelijke gevel van het hoofdgebouw is een vogelhuisje aanwezig.

Soorten zonder jaarrond beschermd nest

In de directe omgeving van het projectgebied kunnen vogels zoals merel in het aanwezige opgaand groen, zoals in struiken en bomen aan de westkant, tot broeden komen. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen. Verstoring van vogels is toegestaan zolang dit geen wezenlijke invloed op de gunstige staat van instandhouding heeft. Het bitumen dak en het platte dak van het bijgebouw biedt geen geschikte broedgelegenheid voor algemene soorten.

4.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen kan niet op voorhand worden uitgesloten.

In de bebouwing zijn geen stootvoegen aanwezig. De dakranden zijn strak afgewerkt en de boeiboorden zijn gevuld met steenwol, waardoor geen geschikte ruimte voor verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig is (figuur 4.2 en 4.3). Ook het bijgebouw biedt geen geschikte openingen voor

vleermuizen. Aan de bovenkant van de gevels van het hoofdgebouw ontbreken echter enkele bakstenen bij de regenpijpen (figuur 4.5), waardoor voor vleermuizen toegang tot de spouw en/of het dakvlak aanwezig is. Het hoofdgebouw binnen het projectgebied is daarmee potentieel geschikt als paar-, zomer-, kraam- of overwinteringslocatie van gebouwbewonende soorten, zoals de in de directe omgeving bekende gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Verblijfplaatsen van meervleermuis worden op basis van het type gebouw (laag, bitumen dak, slechts smalle openingen, geen zolder) uitgesloten.

Daarnaast kunnen gewone dwergvleermuizen in grote groepen overwinteren. In de nazomer worden deze massawinterverblijfplaatsen in grote groepen verkend door voor een dergelijke verblijfplaats te zwermen. Dit gedrag is tot nu toe met name aangetoond bij grotere, hoge gebouwen, zoals flats of kerken. Een zwermlocatie van gewone dwergvleermuizen wordt zodoende niet verwacht binnen het projectgebied.

Door de voorgenomen ontwikkeling kunnen deze mogelijk aanwezige verblijfplaatsen aangetast en/of verstoord worden. Nader soortgericht onderzoek is noodzakelijk om eventuele verblijfplaatsen vast te stellen dan wel te kunnen uitsluiten.

Figuur 4.5 Achter de regenpijpen van het hoofdgebouw ontbreken bakstenen, waardoor openingen voor vleermuizen aanwezig zijn om de spouw en/of het dakvlak te bereiken.

Vliegroute

De bomen langs straten en het water in de omgeving vormen lijnvormige elementen die als vliegroute kunnen worden gebruikt door vleermuizen. Gezien de aanwezigheid van alternatieven in de directe omgeving betreft het geen essentiële vliegroutes. Bovendien worden bij de werkzaamheden deze mogelijke vliegroutes niet aangetast. Vervolgstappen ten aanzien van vliegroutes van vleermuizen zijn zodoende niet aan de orde.

Foerageergebied

Het projectgebied kan onderdeel uitmaken van het foerageergebied van in de omgeving voorkomende soorten vleermuizen (NDFF, 2023). Aangezien de werkzaamheden het omliggende groen niet aantasten en de locatie en omgeving na ontwikkeling voldoende geschikt blijven als

foerageergebied is verder onderzoek naar het voorkomen van foerageergebieden van vleermuizen niet noodzakelijk.

4.4 Grondgebonden zoogdieren

Verblijfplaatsen van beschermde grondgebonden zoogdieren (zonder provinciale vrijstelling) worden op basis van de habitateisen, de terreinkenmerken en het veldbezoek uitgesloten. Voor de in de nabijheid bekende steenmarter (NDF, 2023) ontbreken geschikte verblijfplaatsen in de vorm van takken- of steenhopen en rommelschuurtjes. Ook zijn geen openingen aanwezig welke deze soort toegang bieden tot de bebouwing. De begroeiing in de omgeving wordt niet aangetast waardoor potentieel foerageergebied in gelijke mate geschikt blijft. Negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden op beschermde grondgebonden zoogdieren zijn zodoende uitgesloten. Het nemen van vervolgstappen is niet aan de orde.

Overige grondgebonden zoogdieren met een provinciale vrijstelling

In het projectgebied zijn vaste verblijfplaatsen van algemene grondgebonden zoogdiersoorten zoals huisspitsmuis te verwachten. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele verblijfplaatsen en/of exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Groningen vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming (zie bijlage 1), waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

4.5 Overige soorten

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater worden vissen en (voortplantingsbiotoop van) amfibieën en libellen uitgesloten (zie ook paragraaf 4.1). Ook zijn geen geschikte overwinteringsplekken voor amfibieën aanwezig, zoals steenhopen of losse grond. In de zandbak wordt regelmatig gespeeld door leerlingen van de school, waardoor deze ook geen geschikte overwinteringsplek vormt voor amfibieën. Voor beschermde reptielen zijn geen zonplekken omringd door geschikte vegetatie aanwezig. Beschermde ongewervelden zijn gebonden aan vochtige en waterrijke habitats, duinen en eikenbossen. Dergelijke biotopen zijn niet binnen het projectgebied aanwezig. Gelet op de terreinkenmerken, de habitateisen en verspreidingsgegevens wordt het voorkomen van beschermde reptielen, vlinders en overige ongewervelden ter plaatse van het projectgebied uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van de soortgroepen vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden zijn niet aan de orde.

4.6 Rode Lijst soorten

Bij ingang van de Omgevingswet op 1 januari 2024, geldt ook voor Rode Lijst soorten een specifieke zorgplicht (artikel 11.27 bal). Enkele Rode Lijst soorten zoals huismus en laatvlieger zijn in voorgaande paragrafen reeds besproken.

Het projectgebied bestaat uit woningen in de bebouwde kom, waarbij oppervlaktewater ontbreekt. Gedurende de veldinspectie zijn geen sporen (nesten of sporen daarvan) van zwaluwen (zoals in de omgeving bekende boerenzwaluw en huiszwaluw) waargenomen. Ook van in de omgeving bekende uilensoorten zoals steenuil en ransuil zijn geen sporen (braakballen, mestsporen) waargenomen en worden zodoende binnen het projectgebied uitgesloten. Soorten als koekoek, watersnip, draaihals en overige in de omgeving bekende Rode Lijst soorten worden niet binnen de bebouwde kom verwacht.

Binnen het projectgebied is weinig begroeiing aanwezig. De Rode lijst soorten flora en schimmels worden zodoende niet binnen het projectgebied verwacht. Vervolgstappen ten aanzien van Rode Lijst soorten zijn niet aan de orde.

5. CONCLUSIE EN ADVIES

5.1 Gebiedsbescherming

Uit de quickscan Wet natuurbescherming ten aanzien van gebiedsbescherming wordt het volgende geconcludeerd:

Natura 2000

Het projectgebied ligt buiten Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde gebied ligt op circa 10,7 kilometer afstand. Vanwege deze afstand, de potentiële effecten, bekende dosis-effectrelaties en de aard/omvang van de voorgenomen ontwikkeling, zijn negatieve effecten, met uitzondering van stikstofdepositie, op voorhand uitgesloten. Gedurende de tijdelijke realisatiefase kan stikstofdepositie ontstaan. Gezien de omvang van de werkzaamheden en de afstand tot Natura 2000-gebieden wordt depositie boven de 0,00 mol N/ha/jr niet verwacht. Dit kan met behulp van een stikstofberekening eventueel juridisch inzichtelijk gemaakt worden.

Natuurnetwerk Nederland

Het projectgebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland (en natuur buiten het NNN). Het voorgenomen project heeft gezien de afstand tot deze gebieden (2,3 kilometer van het NNN en >0,2 kilometer van natuur buiten het NNN), de ligging binnen de bebouwde kom en de aard en omvang van de plannen geen effect op deze gebieden. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN zijn niet aan de orde.

5.2 Soortenbescherming

Uit de quickscan Wet natuurbescherming ten aanzien van soortenbescherming wordt het volgende geconcludeerd:

- Het projectgebied biedt gezien het ontbreken van geschikte openingen in de bebouwing geen broedmogelijkheid voor soorten met jaarrond beschermd nest.
- Het hoofdgebouw binnen het projectgebied biedt geschikte mogelijkheden voor zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen (voor enkele individuen) van gebouwgebonden vleermuizen. De voorgenomen werkzaamheden tasten deze potentiële verblijfplaatsen aan, vervolgstappen zijn aan de orde.
- Groei- en verblijfplaatsen van beschermde flora, grondgebonden zoogdieren, vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden zijn gezien de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens uitgesloten.
- In het projectgebied zijn enkele algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren te verwachten. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsartikelen.

5.3 Advies en vervolgstappen

Soortgericht nader onderzoek vleermuizen

Om te bepalen of er vleermuisverblijfplaatsen in de bebouwing aanwezig zijn, is aanvullend onderzoek nodig. Alleen dan kan bepaald worden of er bij de voorgenomen werkzaamheden sprake is van overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Het onderzoek dient gericht te zijn op zomer-, paar-, kraam- en winterverblijfplaatsen (van enkele individuen) van gebouwgebwonende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Nader soortgericht onderzoek naar meervleermuis is niet aan de orde.

Leidraad voor vleermuisonderzoek is het vleermuisprotocol van 2021 (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021)). Voor een volledig vleermuisonderzoek zijn meerdere veldbezoeken nodig in de periode half mei - september.

Afhankelijk van de resultaten wordt bepaald of maatregelen en/of een ontheffing nodig zijn.

Vogelhuisje

In het vogelhuisje in het projectgebied kunnen soorten zoals koolmees en pimpelmees tot broeden komen. In de omgeving van het projectgebied zijn voldoende alternatieve nestmogelijkheden voor deze soorten, waardoor het vogelhuisje niet jaarrond beschermd is. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen. Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen maart en september worden aangehouden als broedseizoen. Dit is echter afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden. Het broedseizoen van pimpelmees loopt globaal van eind maart tot en met juli en koolmees broedt doorgaans vanaf eind april.

Mits de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaatsvinden, dient het vogelhuisje buiten het broedseizoen van de gevel verwijderd te worden. Geadviseerd wordt om voorafgaand aan deze handeling binnen een straal van 100 meter van het projectgebied nieuwe vogelhuisjes op te hangen, bijvoorbeeld aan nabijgelegen bomen.

Zorgplicht

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

Zorgplicht

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

5.4 Verantwoording

De conclusies en adviezen zijn van toepassing op de door de opdrachtgever aangegeven en in hoofdstuk 1.3 beschreven werkzaamheden en onder de voorwaarden en uitgangspunten genoemd in het document (en overige communicatie met de opdrachtgever). Indien deze wijzigen of er ook andere werkzaamheden worden uitgevoerd, dient er een herbeoordeling plaats te vinden.

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest BV aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage.

Bovendien aanvaardt Eco Reest BV geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Literatuur / documenten

Broekmeyer, M.E.A. et al. (2014). Update effectenindicator Natura 2000. Wageningen, Alterra, voorjaar 2014.

Broekmeyer, M.E.A. (redactie) (2006). Effectenindicator Natura 2000-gebieden; achtergronden en verantwoording ecologische randvoorwaarden en storende factoren. Wageningen, Alterra, Alterrapport 1375, oktober 2006.

Gemeente Utrecht (2003). Handhaafinstructie - Trillingen bij heien . Afdeling bouwbeheer, januari 2003

Krijgsveld, K.L., R.R. Smits en J. van der Winden (2022). Verstoringsgevoeligheid van vogels - Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie.

Provincie Groningen (2022). Geconsolideerde Omgevingsvisie juni 2022.

Vegte, F, van der, J. Bosman & D. Logemann (2014). Effectafstanden Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken. Arcadis, 18 februari 2014.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021). Vleermuisprotocol 2021, januari 2021.

Internet

Ministerie van LNV - Natura 2000-gebieden. Geraadpleegd op 7 maart 2023, van <https://www.natura2000.nl/>

Nationaal Georegister (2023). NNN-Natuurgebieden (Omgevingsvisie 2016-2020). Geraadpleegd op 7 maart 2023, van <https://www.nationaalgeoregister.nl/geonetwork/srv/dut/catalog.search#/home>

Nationale Databank Flora en Fauna. Geraadpleegd op 7 maart 2023, van www.NDFF.nl¹

Overheid (2021). Wetstekst Wet natuurbescherming. Geraadpleegd op 7 maart 2023, van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01>.

RIVM (2022). AERIUS Calculator, versie 2021. Geraadpleegd op [DATUM], van <https://calculator.aerius.nl/calculator/>

RVO (2021). Indicatieve lijst jaarronde beschermde vogelnesten van, <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2021/04/Lijst-jaarrond-beschermde-vogelnesten.pdf>

¹ In dit rapport worden gegevens gebruikt welke (deels) afkomstig zijn uit de NDFF. Deze mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

BIJLAGE 1

OVERZICHT VRIJGESTELDE SOORTEN

PROVINCIE GRONINGEN

Vrijgestelde soorten (artikel 3.10 eerste lid) Provincie Groningen o.b.v. bijlage 8 van Omgevingsverordening Provincie Groningen	
Zoogdieren	Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>) Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>) Dwergmuis (<i>Micromys minutus</i>) Dwergspitsmuis (<i>Sorex minutus</i>) Egel (<i>Erinaceus europaeus</i>) Gewone bosspitsmuis (<i>Sorex araneus</i>) Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>) Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>) Ondergrondse woelmuis (<i>Pitymys subterraneus</i>) Ree (<i>Capreolus capreolus</i>) Rosse woelmuis (<i>Clethrionomys glareolus</i>) Tweekleurige bosspitsmuis (<i>Sorex coronatus</i>) Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>) Vos (<i>Vulpes vulpes</i>) Wezel (<i>Mustela nivalis</i>) Woelrat (<i>Arvicola terrestris</i>)
Amfibieën	Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>) Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>) Kleine watersalamander (<i>Triturus vulgaris</i>) Meerkikker Pelophylax ridibundus (<i>Rana ridibunda</i>) Middelste groene kikker / Bastaardkikker (<i>Pelophylax klepton esculentus</i> <i>Rana esculenta</i>)

Bron: Provincie Groningen (2021). Omgevingsverordening Provincie Groningen 2016 - Bijlage 8 behorende bij artikel 3a.5 en 3a.6.

BIJLAGE 2

INDICATIEVE LIJST VOGELS MET JAARROND BESCHERMDE NESTEN MINISTERIE VAN EZ.

Nederlandse naam	Categorie*	Nederlandse naam	Categorie*
Boomvalk	4	Blauwe reiger	5
Buizerd	4	Boerenwaluw	5
Gierzwaluw	2	Bonte vliegenvanger	5
Grote gele kwikstaart	3	Boomklever	5
Havik	4	Boomkruiper	5
Huismus	2	Bosuil	5
Kerkuil	3	Brilduiker	5
Oehoe	3	Draaihals	5
Ooievaar	3	Eidereend	5
Ransuil	4	Ekster	5
Roek	2	Gekraagde roodstaart	5
Slechtvalk	3	Glanskop	5
Sperwer	4	Grauwe vliegenvanger	5
Steenuil	1	Groene specht	5
Wespendief	4	Grote bonte specht	5
Zwarte wouw	4	Hop	5
		Huiswaluw	5
		IJsvogel	5
		Kleine Bonte specht	5
		Kleine vliegenvanger	5
		Koolmees	5
		Kortsnavelboomkruiper	5
		Oeverwaluw	5
		Pimpelmees	5
		Raaf	5
		Ruigpootuil	5
		Spreeuw	5
		Tapuit	5
		Torenvalk	5
		Zeearend	5
		Zwarte kraai	5
		Zwarte mees	5
		Zwarte roodstaart	5
		Zwarte specht	5

*Toelichting categorieën:

Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus). Zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk bebouwing.

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze soorten vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd.

Bron: RVO Nederland

BIJLAGE 3

UITTREKSEL NDFF

Beschermde soorten* binnen 500 meter van het projectgebied.

Soort	
Vogels	Vogels (vervolg)
Blauwe reiger	Ooievaar
Bonte vliegenvanger	Pimpelmees
Boomkruiper	Ransuil
Buizerd	Roek
Ekster	Sperwer
Gekraagde roodstaart	Spreeuw
Grote bonte specht	Zwarte kraai
Grote gele kwikstaart	Zwarte roodstaart
Huismus	Zoogdieren
IJsvogel	Gewone dwergvleermuis
Kerkuil	Laatvlieger
Koolmees	Steenmarter
Oehoe	

**Habitatrichtlijnsoorten, soorten met jaarrond beschermde nesten en provinciaal beschermde soorten.
(Bron: NDFF, 2023)*

BIJLAGE 4

UITTREKSEL NDFF RODE LIJST SOORTEN

Rode lijst soorten* binnen 500 meter van het projectgebied.

Soort	
Vogels	Zoogdieren
Gele kwikstaart	Laatvlieger
Graspieper	Vaatplanten, zwammen en schimmels
Grutto	Blauwe knoop
Huismus	Bolderik
Keep	Krabbenscheer
Kneu	Paarssteelschijnridderzwam
Koekoek	Papegaaizwammetje
Kramsvogel	Sneeuwzwammetje
Oehoe	
Pijlstaart	
Ransuil	
Ringmus	
Roodmus	
Slobeend	
Smient	
Spotvogel	
Tureluur	
Wulp	

*Rode Lijst soorten (Bron: NDFF, 2023)